

Reguleringsmyndigheten for energi RME

Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

Innspill til RME: Statnett sin søknad om fritak fra kravet om å styre mindreinntekten mot null i 2021

Statnett har søkt om å øke mindreinntekten til om lag 1,7 mrd i 2021 for å kunne gi lavere nettleie til forbrukere og industri. Statnett planlegger å hente inn igjen denne reduksjonen over fire år fra og med 2022.

RME har bedt om innspill på Statnett sin søknad om fritak fra kravet om å styre mindreinntekten mot null i 2021. RME skriver:

1) Har dere innvendinger til at Statnett vil sette ned nettleien i 2021, mot at de øker den fra 2022 og utover for å hente inn mindreinntekten inkludert renter?

a) Hvis ja, hva er deres innvendinger?

b) Hvis nei, hvorfor mener dere at redusert nettleie i 2021 er viktig?

2) Hvis det gis dispensasjon, har dere synspunkter på hvor lang tid Statnett bør bruke på å hente inn mindreinntekten? Vi ber dere begrunne svaret.

Distriktsenergi, Energi Norge og Samfunnsbedriftene har innvendinger både av prinsipiell og praktisk betydning.

Økonomisk støtte bør gis av politiske myndigheter

Distriktsenergi, Energi Norge og Samfunnsbedriftene forstår intensjonen bak Statnett sitt tiltak og deler bekymringen for belastningen som korona kan ha for norsk industri. Imidlertid har ikke Statnett en rolle som innebærer at de skal initiere økonomiske støttetiltak til næringsliv. Behov for, og tildeling av støtte bør være basert på politiske helhetlige vurderinger. Det ville stilt seg annerledes dersom Olje og energidepartementet, som eier av Statnett, besluttet redusert utbytte for 2021.

Vi vil presisere at Statnett sitt tiltak ikke dreier seg om støtte i form av økonomisk lettelse, men en betalingsutsettelse der reduksjonen skal hentes inn igjen med renter fra kundene påfølgende år. Det er ikke klart hvor lenge samfunnet vil være påvirket av konsekvenser etter korona. Det er neppe heldig å øke nettleien kraftig for å hente inn igjen reduksjonen kort tid etter at samfunnet kanskje så vidt har begynt å komme på fote igjen.

Det som er viktig etter vår mening, er først og fremst at Statnett holder sine kostnader nede og at tariffmodellen er god.

En generell reduksjon er lite målrettet

Støtte gjennom redusert transmisjonsnettstariff er lite målrettet da tariffen reduseres for alle som bruker strøm, og ikke bare de som faktisk har behov for det. Vi vil igjen uttrykke bekymring for at Statnett avviker ordningen med særskilt tariff for fleksibelt forbruk. Flere av våre medlemmer melder om bedrifter som antakelig må stenge ned eller utsette investeringer som følge av denne avviklingen.

Dernest konstaterer vi at Statnett ikke har imøtekommet Norsk Industri sitt ønske om en høyere rabatt på industritariffen. Dette tiltaket kommer i stedet, men er langt mindre målrettet.

Våre medlemmer melder at de ikke har opplevd stort påtrykk fra kunder for å redusere nettleien. Nettselskap har håndtert enkeltkunder med betalingsproblemer gjennom individuelle avtaler om betalingsutsettelse eller andre tiltak. Den lave kraftprisen i inneværende periode har dessuten bidratt i positiv retning for kundene.

Vi vil også påpeke at det ikke nødvendigvis er samsvar mellom hvem som får reduksjon i nettleie nå og hvem som må betale ekstra i fremtiden. Dette gjelder særlig større kunder med store svingninger i forbruk, samt ved opphør og konkurser. Det er greit at det iblant blir litt urimelig som følge av naturlige svingninger, men å bevisst styre mot mindreinntekt når det kan gi slike virkninger mener vi er uheldig.

Utfordrende for omdømmet

Prisøkningene som følger av Statnett sitt tiltak, vil trolig komme i samme periode som man skal innføre ny prismodell for tariffen (effektprising). Vi oppfordrer RME til å tenke gjennom hvordan en samtidig prisøkning som følge av Statnett sitt forslag vil påvirke muligheten for å få tilslutning til og forståelse for ny tariffmodell.

For å hente inn igjen reduksjonen planlegger Statnett en nær 50 % økning i tariffen fra 2021 til 2022. Selv om kostnader til overliggende nett er en begrenset del av tariffgrunnlaget til sluttbrukere, blir slike endringer betydelige. Vi vil her minne om at det er de lokale nettselskapene som må fronte endringene mot sluttbrukerne.

Økning i tariffen som følger av Statnetts betalingsutsettelse, vil være krevende for nettselskapene å begrunne uavhengig av forhistorien. Det er typisk kort hukommelse om hvordan priser og nettleie var foregående år, og selv om reduksjonen forventelig blir godt mottatt, vil den påfølgende økningen være vanskelig å få forståelse for, og potensielt skadelig for omdømmet til nettselskapene.

Nettselskapene ønsker stabilitet

Distriktsenergi, Energi Norge og Samfunnsbedriftene mener det er uheldig at Statnett gjør tiltak som på en slik måte legger føringer på nettselskapenes tariffing av sine kunder. Nettselskapene

etterstreber stabilitet i sine tariffer og mener det er best både for nettselskapene og kundene at Statnett har stabilitet og forutsigbarhet i transmisjonsnettstariffen.

Statnett sitt tiltak forutsetter at nettselskapene reduserer tariffene til sine kunder og det legger et press på hvordan nettselskapene kan styre sin økonomiske situasjon. Gitt bransjens investeringsplaner og tilhørende kapitalbehov framover, oppleves det som urimelig at Statnett på denne måten legger føringer på nettselskapene.

Dersom nettselskapene skulle følge Statnett sin plan, vil det innebære betydelig variasjon i nettleie over de neste årene. Hvor store variasjonene kan bli avhenger av det enkeltes selskaps kapitalsituasjon, men enten nettselskapene har merinntekt eller mindreinntekt vil det være krevende å holde nettariffen stabil overfor kundene.

Dersom RME gir Statnett fritak

Statnett sitt koronatiltak er en betalingsutsettelse, det vil si at det som gis som reduksjon i 2021 må betales tilbake med renter påfølgende år. Statnett planlegger å hente inn igjen reduksjonen i nettleie over fire år med en nær 50 % økning fra 2021 til 2022. Dersom Statnett skulle få fritak vil det av grunner nevnt over, stille nettselskapene i en krevende situasjon.

Dersom Statnett likevel skulle få fritak bør reduksjonen i nettleie hentes inn over flere år og med jevnere stigning slik at nettselskapene lettere kan opprettholde noenlunde stabile tariffer overfor kundene. Vi foreslår seks år istedenfor fire, og at det legges opp til en jevn stigning over denne perioden.

Oppsummert

Distriktsenergi, Energi Norge og Samfunnsbedriftene mener at nettselskapene selv kan målrette eventuelle tiltak mot sine kunder med økonomiske problemer. Det vil være mer effektivt enn den generelle ordningen Statnett foreslår der kunder med og uten problemer får de samme midlertidige reduksjonene og den samme kraftige prisstigningen.

For øvrig mener vi det viktigste er at Statnett holder kostnadene lave og at tariffmodellen er god.

Vennlig hilsen

Kristin H. Lind
Direktør Nett og kraftsystem

Energi Norge

Knut Lockert
Daglig leder

Distriktsenergi

Cecilie Bjelland
Direktør

Samfunnsbedriftene Energi